

CONVENANT STOPPEN MET TIJDSCHRIJVEN VOOR JEUGD EN OPVOEDHULP, JEUGDBESCHERMING EN JEUGDRECLASSERING

Achtergrond

Professionals zijn veel uren per week kwijt aan papierwerk en dit is niet acceptabel. Er moet een einde komen aan het “gestolde wantrouwen” in de sector. Gevolg hiervan is namelijk dat er een enorme administratieve lastendruk is ontstaan. Professionals komen hierdoor steeds minder toe aan hun eigenlijke werk, de zorg voor jeugdigen. Dat betekent veel onnodig ziekteverzuim en verloop. Daarnaast loopt heel veel zorggeld weg naar allerlei controlesystemen. Om het tijt te keren is er maar één weg mogelijk: het vertrouwen in de professional moet terug.

Omdat professionals zelf aangeven dat ze het wantrouwen het meest voelen in de eis van tijdschrijven, gaan we aan de slag om te zorgen dat tijdschrijven gaat stoppen voor de Jeugd- en Opvoedhulp, alsmede de Jeugdbescherming en jeugdreclassering¹. De afspraken van dit convenant moeten landen in nieuwe contracten. Als contractpartners daartoe bereid zijn, kunnen zij ook bestaande contracten aanpassen². Hiermee zouden partijen een heel sterk signaal afgeven dat ze de afspraken in dit convenant serieus nemen.

Tijdschrijven wordt afgesproken in de contracten tussen gemeenten en aanbieders als ook in contracten tussen hoofd- en onderaannemers. Professionals moeten daardoor per uur of zelfs in minuten aangeven welke handelingen of interventies ze hebben verricht. De reden voor tijdschrijven is in het algemeen dat gemeenten en aanbieders denken hierdoor inzicht te krijgen in de kosten. Onderzoek van het CPB³ laat zien dat het tegenovergestelde het geval is voor de aan jeugdhulp verwante GGZ. Daarnaast lijkt uit de CBS beleidsinformatie af te leiden dat gemeenten die professionals de ruimte geven te doen wat nodig is voor de jongeren en het gezin, beter binnen de beschikbare budgettaire kaders blijven dan andere regio's en gemeenten⁴.

In dit convenant doelen partijen op “vermijdbaar tijdschrijven”. Dat wil zeggen: de verplichting voor professionals om de dagelijkse werkzaamheden te registreren tot op minuutniveau, en daarover te verantwoorden op basis van honderden verschillende productcodes en trajecten met daarachter duizenden producten. De keuze voor de bekostiging via een uitvoeringsvariant (inspanningsgericht, outputgericht en taakgericht) blijft vrij.

Goede voorbeelden hiervan zijn onder andere Alphen aan den Rijn en Utrecht. Zij hebben gekozen voor een verantwoordingssystematiek die wel uitgaat van het vertrouwen in de professional. Een ander voorbeeld in de volwassen GGZ is Arkin, zij zijn gestopt met het schrijven van niet-cliëntgebonden tijd. Stoppen met vermijdbaar tijdschrijven is geen onmogelijkheid, de praktijk laat zien dat het kan!

¹ Het betreft niet het werkingsgebied van andere CAO's met betrekking tot de (jeugd) ggz, (jeugd) lvg en de afspraken in het kader van het Landelijk Transitie Arrangement. Dit laat onverlet dat partijen in deze sectoren worden uitgenodigd zich hier desgewenst bij aan te sluiten.

² De mate waarin tijd wordt geschreven varieert per uitvoeringsvariant.

1. Inspanningsgerichte financiering (PXQ). Hier worden per individu/jeugdige afspraken gemaakt over een product met een prijs per tijdseenheid. Dit speelt zowel in de contractrelatie van gemeente-aanbieder als die van hoofd- en onderaannemer.
2. Outputfinanciering (trajectfinanciering). Hier wordt vaak gewerkt met hoofdaannemers en onderaannemers. Heel specifieke contractafspraken tussen hoofd- en onderaannemers leiden tot een grote administratieve last.
3. Taakgerichte financiering (populatiefinanciering). Tijdschrijven is niet nodig en belemmert een efficiënte uitvoering van deze variant.

³ <https://www.cpb.nl/minder-ggz-pati%C3%ABnten-langer-behandelen>

⁴ <https://www.cbs.nl/benchmark-jeugdzorg#utrecht> en <https://www.cbs.nl/benchmark-jeugdzorg#alphen-aan-den-rijn>

Op een bijeenkomst op 12 februari jl. in het kader van de landelijke schrapweek hebben wij: VNG, VWS, Jeugdzorg Nederland en FNV (mede namens CNV) onder leiding van de speciaal adviseur administratieve lasten Rita Verdonk, afgesproken dat de vier partijen alles in het werk gaan stellen om te stoppen met tijdschrijven in de jeugdzorg. Daarom spreken we in dit convenant het volgende af:

Afspraken:

1. Jeugdzorg Nederland en vakbonden FNV en CNV spreken af dat in het onderhandelaarsakkoord voor de komende cao jeugdzorg (2021), vermijdbaar tijdschrijven geen onderdeel meer uitmaakt van de verantwoordingsprocessen en systemen. Goed werkgeverschap gaat over vertrouwen in professionals om te doen wat nodig is voor kinderen en gezinnen. Sturen op vertrouwen leidt tot meer beslissingsruimte, minder verzuim en minder verloop.
2. Gemeenten nemen bij nieuwe contracten met aanbieders van Jeugdzorg Nederland⁵ geen verplichting tot vermijdbaar tijdschrijven meer op. Bij nieuwe contracten bij jeugdhulpaanbieders die vallen onder de Jeugdwet, maar geen lid zijn van Jeugdzorg Nederland, nemen gemeenten geen verplichting op voor het schrijven van niet-cliëntgebonden tijd⁶. Bij bestaande contracten wordt de verplichting tot vermijdbaar tijdschrijven zoveel als mogelijk geschrapt. VNG en VWS zullen, indien daar behoefte aan is, individuele gemeenten hierbij concreet ondersteunen en goede voorbeelden breed communiceren. De convenantpartijen dragen de inhoud van dit convenant uit naar andere in de Jeugdwet werkende partijen.
3. VWS en VNG starten een project, geïnspireerd door het voorbeeld van de Nza⁷, om te komen tot een vereenvoudiging van productcodes met een genormeerde tijd voor cliënt gebonden tijd, een norm voor niet-cliënt gebonden tijd en een norm voor reistijd. En passant worden hiermee de verschillen in producttypering tussen jeugdhulp en volwassenhulp beperkt.
4. Om aan te tonen dat bekostigen zonder vermijdbaar tijdschrijven kan, zullen voorbeelden van regio's/gemeenten die daar al in zijn geslaagd of dit denken te gaan realiseren, worden beschreven om anderen te inspireren.
5. De uitwerking van het convenant gaat VWS voor 1 januari 2021 opnemen in een Ministeriele Regeling voor nieuw af te sluiten contracten van gemeenten met aanbieders, ongeacht de bekostigingsvariant. Deze regeling kan worden verbreed als andere partijen die onder de Jeugdwet werken willen aansluiten. Artikel 2.15 van de Jeugdwet geeft de mogelijkheid om, ter beperking van de uitvoeringslasten, bij ministeriële regeling regels te stellen over de financieringswijzen en administratieve processen, behorende bij de bekostiging van jeugdzorgaanbieders.
6. Partijen gaan tweemaal per jaar met elkaar in overleg om de voortgang rondom de bestuurlijke afspraken te bespreken. Partijen spreken af dat monitoring van de voortgang plaatsvindt aan de Regietafel Arbeidsmarkt.

⁵ <https://www.jeugdzorgnederland.nl/onze-leden/>

⁶ Niet-cliëntgebonden tijd: Tijd van behandelaars die niet is besteed aan cliënten zoals instellingsoverleg, beleidsmatig overleg, ziekte, vakantie, verlof, opleiding, reflectie/intervisie en pauze.

⁷ <https://www.nza.nl/zorgsectoren/geestelijke-gezondheidszorg-ggz-en-forensische-zorg-fz/nieuwe-bekostiging-ggz>